

ALLTID PÅ EN TISDAG

Bo Bjelvehammar ©

Det är marknad i byn, tomaterna är nyskördade, en träeld värmer den stora lammsteken och de bleka kycklingkropparna roterar. Alla är där. Kvinnan med ett långt liv bakom sig i Syd-Afrika, nu är det mest kyla i hennes liv, den enda dottern är olycklig, mannen är död sedan länge och det går inte att anlita hemhjälp. Allt är så dyrt, varje dag är så kall och luftrören måste renas med en maskin. Och bredvid henne står den milda, blida kvinnan i svart, som fortfarande sörjer sin man och blir glad när hon talar med försäljaren med rötter i Marocko, som gör affärer med allt, kaniner, skrot och leksaker. De inhemska småhandlarna vänder sig alltid till honom vid affärer. Och kvinnorna älskar honom, han är vacker, kvick i käften, begåvad och lagom bildad. Han citerar gärna både Sartre och Camus, han berättar gärna om den svåra bilolyckan 1961.

Den politiske mutkolven och kameleonten missar ingen marknad, han fiskar röster, han lyssnar på allt missnöje och han samlar klienter till sin urusla advokatverksamhet. Ingen klok

människa anlitar honom, bara dementa, allmänt förryckta och religiösa i överkant och de som tror på jultomten. Och de är inte många, men han får pengar av sina föräldrar, som så många andra, som föredrar detta framför eget arbete. Många vill inte smutsa ner sina händer i grönsaksfälten eller vinlanden. De överlåter detta med varm hand till sina arbetande vänner från Afrika, vilka gärna tar de arbeten, som ingen annan vill ha. Den laglärde har rakat huvud, minimala ovala glasögon och en särskild egenhet att ständigt vid samtal rynka pannan, vecken som då uppträder ger förståelse, förtroende och medkänsla. Veckens antal växer med problemets eländesgrad. Han har växt upp i byn, han känner alla, han har skaffat sin juristutbildning i Egypten vid ett amerikanskt universitet. Elaka tungor påstår att hans examensdiplom har samma värde som potatishandlarens handskrivna pappskiva som berömmar knölarnas kvalitet. Potatishandlaren kommer från Avezzano, det är misstänkt långt borta från människorna i denna by.

På marknaden finns många lokala odlare, som bjuder ut sina varor, när det gäller kläder, skor och allmänna onyttigheter kommer försäljarna från regionen. Och de reser runt som nomader, inte sällan hela familjen eller delar av den. Små barn växer upp i en skåpbil med tomkartonger, några få leksaker och

umgås med de varor, som familjen säljer. Om det blir för mycket skrikande, bär den ena föräldern runt barnet ett tag längs med marknadsgatan, låter barnet hälsa på andra försäljarbarn från samma kultur, inte sällan kommer de från ett asiatiskt land.

Marknadens kung är den storgväxte slaktaren med röd näsa, Mario Bucci, en sällsamt vildvuxen man från Pratola, mörkhyad och med ett bullrigt sätt. Glad och generös och omåttligt populär. Kring hans varma fettdrypande skinkor flockas kvinnorna som honungssteklar. Han vet vad kvinnorna vill ha, de besöker honom varje vecka och han frågar bara nykomlingar, vad de vill ha och oavsett vad de önskar, så får de en portion, som han själv tycker passar. Det är alltid kö framför hans vita vagn med den finaste kassaapparaten på hela marknaden. En marknadsförmiddag utan Mario Bucci är otänkbar, om han har ersättare i sin vagn, då kommer det ingen människa och handlar.

Marknaden är en viktig social arena, här förmedlas nyheter mellan människor och många ses bara denna enda gång ute på en vecka ute i byn. Det avhandlas både det ena och det andra. Allt från Francos mirakulösa överlevnad i en aortasmäll till den slemma rävens överfall på Marios höns, den tveksamma jakten på vildsvin utan licens och så Silvias nya pojkvän för veckan.

Och så den eviga frågan, om det stora och orättvisa upprustningsarbetet efter jordbävningen. Men mest detta tjat om sjukdomar och mediciner, det är vanligt att folk i allmänhet äter runt tio färgglada tabletter varje dag. Många tabletter är receptfria och äts som stärkande godis!

Ett naturligt inslag på marknaden är den zigeniska kvinnan, som tigger, udda därför att det finns bara en som tigger på marknaden. Hon räcker fram en vit plastmugg, ber om ett bidrag till sina barn och talar om den stora kärleken mellan oss människor. Hon muttrar och rabblar något till, som ingen uppfattar. Kvinnor som är volontärer i kyrkan bidrar med några mynt, inga andra ser jag lägga något. Kvinnan har sina fasta kunder och rör sig i folkvimlet med precision och falkblick. Hon får aldrig några varor. Av en tillfällighet ser jag henne en timme före marknadens slut i utkanten av byn, hon klär om till civila kläder och är på väg bort i en välbehållen, svart bil av märket Lancia.

Efter ett par timmar förvandlas den tysta och tröga byn till det vanliga igen. Under marknaden blir folk mera pratsamma, de tinar upp och öppnar sig för varandra och de blir upplivade av försäljarnas kommersiella pladder, som de upprepar som obegåvade papegojor. Folk faller in i pratet och använder

plötsligt nya ord. Poliserna utför slentrianmässiga inspektioner, sopåkarna tar ledigt och kommunens anställda gör sina inköp på arbetstid. Och andra som annars aldrig visar sig ute, finns där, kvinnan med klumpfot, den homosexuelle avvikaren och fåraherden söker sig ner från berget. Alla visar hänsyn, inges ses som avvikande.

Efter tre timmar finns den där igen, tystnaden! Och borta är känslan av det helt annorlunda.